

Overweging 24 juni 2018 Citykerk Het Steiger

feest van de geboorte van de h. Johannes de Doper, jaar B

Lezingen: Jes. 49, 1-6 / Psalm 139 / Hand. 13, 22-26 / Luc. 1, 57-66. 80

Voorganger: Magda Verheijen

Beste mensen hier bijeen,

Het in verwachting zijn van een kind roept meestal veel op; en dat in positieve of negatieve zin zijn.

Als iemand ongewenst zwanger is geworden, kan dat een drama worden voor moeder en kind. Je zult maar geen dak boven je hoofd hebben, de vader van je kind zal maar spoorloos verdwenen zijn; of je bent slachtoffer van verkrachting; hoe moet dat nu verder...

Hoe anders is het als je vol blijdschap zwanger bent. De omgeving leeft mee, je bent blij, trots en dankbaar tegelijk; het zal verder vast en zeker heel goed gaan...

Niet in verwachting raken terwijl je daar wel vurig op hoopt, roept ook veel op; je vraagt je af waarom het niet gebeurt, de omgeving reageert niet altijd tactvol, en uiteindelijk draag je een leven lang gemis met je mee...

Geboorte en dood zijn de twee belangrijkste scharniermomenten in het bestaan van mensen. De dood is onherroepelijk, onomkeerbaar, beëindigt het aardse leven. Er is geen toekomst meer.

Een geboorte geeft het leven door, en is daarom onlosmakelijk verbonden met perspectief, met toekomst. En naar toekomst verlangen we, naar het doorgaan van het leven, naar de geboorte van een kind. Het zit diep in ons gebakken.

Misschien wemelt het daarom in de Schrift van verhalen over al dan niet langverwachte geboorten. Want dan is er weer sprake van toekomst, wenkt er weer een perspectief. En perspectief, daar gaat het om in het verhaal van God en mens...

Zo zijn er stamboomlijsten opgenomen; veelal lezen we daarin de namen van mannen, er werd, zeker indertijd, stevig ingezoomd op het mannelijk perspectief.

Maar niet overal in de Schrift is dat zo; Mattheüs noemt in de stamboom ("afstamming van Jezus Christus, zoon van David, zoon van Abraham" ...)waarmee zijn evangelie begint ook: Tamar, Rachab, Ruth en Maria. En dat is niet het enige.

In het eerste Testament worden ook vrouwen die ongewild kinderloos bleven genoemd: denk maar aan Sara, Rebekka, Rachel en Hanna. Zij waren heel bijzonder, want zij gaven hun man een nakomeling, dankzij Gods ingrijpen. Zij worden niet zomaar genoemd; er is in hun leven toekomst gebracht, Hij, de Allerhoogste, maakte een einde aan de wreedheid van een ongewenst kinderloos bestaan, en daarmee werd aan de vrouwen, die zeker in vroeger tijden een soort outcast werden, perspectief geboden.

Zo bood / biedt Hij toekomst aan, blijdschap en vrede, aan vrouwen die opzij worden gezet; zij geven het leven, heel onverwacht, toch nog door...

Want zó is de God van Israël; een God die oog heeft voor wie veracht, uitgerangeerd en verstoten zijn. God ziet ook die vrouwen, kent hun ellende en Hij grijpt in.

Lucas begint zijn evangelie met een verhaal in de oudtestamentische traditie: hij beschrijft een kinderloos echtpaar. Ze zijn op leeftijd; dus voor hen wenkt geen perspectief op een kind.

Maar, in de tempel, komt een engel van God bij Zacharias, en vertelt iets dat niet te geloven is: Elisabeth zal een zoon krijgen en hij moet Johannes heten: "God is genade", zo zal hij heten.

U kent de rest van het verhaal; Zacharias raakt letterlijk met stomheid geslagen, en pas na de naamgeving zal hij weer spreken.

Voor ons is de verleiding is groot om het daar verder maar bij te laten; wij zijn niet meer zo van de onwaarschijnlijke verhalen. Het zal allemaal wel, en het is aardig om te horen.

Echter, onze 21ste - eeuwse oren zijn niet altijd in staat om uit te filteren waarover deze teksten, in feite, gaan. Daar is wat fine-tuning voor nodig: er wordt een boodschap gegeven die verscholen zit: waar toekomst voor mensen in het gedrang komt, waar alle perspectief weggevaagd dreigt te worden, daar grijpt God in. En hij gebruikt ons als zijn werktuig...

Denk aan de drenkelingen die onlangs dagen en dagen lang ronddobberen moesten: ze hadden het vege lijf gered, maar een toekomst hadden ze niet. En, ondanks alle politiek gekrakeel en alle beschamende onmacht komt er uiteindelijk toch een land naar voren dat zegt: "Kom dan maar hier, we geven jullie zelfs een eerlijke kans. "

Denk aan die arme kinderen en ouders daar op de grens tussen Amerika en Mexico, die wreed gescheiden werden van elkaar. De beelden en geluiden zijn

dramatisch...en, uiteindelijk, mede door een vloed van mensen die protesteren, keren senatoren, een voormalige first lady en zelfs de huidige first lady zich tegen deze barbaarsheid.

U mag er van mij van denken wat u wilt, maar het lijkt er toch op dat ergens, in het verborgene, een knop is omgedraaid....

God wil een God van mensen zijn; het maakt Hem niet uit wie of wat je bent, waar je bent en hoe je bent.

Het maakt Hem niet uit, als je maar probeert de ander perspectief te bieden; het maakt Hem niet uit hoe je je leven vorm geeft.

Of je samen bent, alleen bent, of met elkaar in een klooster bent; het gaat om het voorleven van hoe God met mensen omgaat. Dat is de verborgen boodschap in de Schriften, daar gaat het om.

Hier, in deze stad, hebben de paters Dominicanen dit alles eeuwenlang voorgeleefd en voorgedaan. Zij zagen af van grote vreugden in een mensenleven; zij gaven veel aan de stad Rotterdam, zij gaven om alle mensen die in de knel zaten en zij kwamen voor ze op. Hun leven lang. De boodschap uit de Schriften is door hen doorgegeven, hier in de kerk en vooral ook daarbuiten.

(Zij deden wat Paus Franciscus nog recentelijk zei: “De Kerk moet meer naar buiten treden.”)

Dit verhaal van God en mensen gaat verder, ook na de versperviering van vanmiddag. Met hun vertrek is het niet voorbij; in Voorschoten en in Zwolle gaan zij op dezelfde voet verder en: hier komt er weer een (bescheiden) gemeenschap. Die opnieuw, in de traditie van de Dominicaanse Orde, zal bidden, vieren, preken, handelen en wandelen...

In grote dankbaarheid nemen wij afscheid en ook wij zullen proberen om in hun voetspoor verder te gaan.

God wil een God van mensen zijn, en wij willen dat perspectief nooit verloren laten gaan...mogen wij daartoe allen gezegend worden.

Amen.